

Alþingi
Allsherjar- og menntamálanefnd
Austurstræti 8-10
101 Reykjavík

Reykjavík, 25. febrúar 2018

**Efni: Umsögn um frumvarp til laga um breytingu á höfundalögum (sjálfvirk gagnagreining),
36. mál**

Vísað er til erindis Allsherjar- og menntamálanefndar Alþingis dags. 14. febrúar 2018. Með erindinu var FRÍSK (Félag réttaha í sjónvarpi og kvikmyndum) sent til umsagnar frumvarp til laga um breytingu á höfundalögum, sbr. 36. mál.

Í frumvarpi því sem sent var til umsagnar er lagt til að heimilt verði án endurgjalds að gera rafræn eintök af verki sem nýtur höfundaréttar, enda þjóni tilgangur slíkrar eintakagerðar vinnu við sjálfvirka gagnagreiningu og vinnslu málfræðilegra og tölfræðilegra upplýsinga.

Evrópusambandið vinnur um þessar mundir að endurskoðun löggjafar er varðar höfundarétt. Hluti af þeirri innleiðingu lýtur að ákvæðum er varða sjálfvirka gagnagreiningu og upplýsingavinnslu. Hvað þau varðar skal athygli vakin á ákvæði 3. gr. II. kafla í tillögu að tilskipun ESB um stafrænan innri markað (The Digital Single Market Proposal). Er þar lögð til undantekning frá reglum höfundaréttar vegna framangreindrar vinnslu, en að slík undantekning eigi aðeins við um rannsóknarstofnanir og að því gefnu að vinnslan fari fram í þágu vísindarannsókna.

Í frumvarpinu sem sent var til umsagnar er gengið töluvert lengra en líklegt má telja að gert verði með væntanlegri tilskipun Evrópusambandsins, enda er þar ekki að finna álíka takmarkanir á undantekningarreglunni og þær sem stendur til að setja innan Evrópusambandsins. Óheppilegt er að ólíkar reglur gildi um höfundarvernd innan EES-svæðisins hvað sjálfvirka vinnslu snertir, m.a. þar sem tilgangur löggjafar ESB hvað hana varðar er m.a. sá að greiða fyrir samskiptum rannsóknarstofnana og sjálfvirkar vinnslu innan alls EES-svæðisins. Líklegt er að sá árangur náist síður hér á landi ef höfundarverk njóta hér minni verndar en höfundarverk innan annarra EES-ríkja. Í athugasemdum með fyrrnefndu lagafrumvarpi er enda ekki að finna rök sem standa til þess að veita beri höfundarverkum hér á landi lakari vernd en í öðrum EES-ríkjum. Í það allra minnsta er lagt til að beðið verði með gerð breytinga á höfundalögum vegna sjálfvirkar vinnslu uns Evrópusambandið hefur mótað endanlega þær reglur sem gilda eiga um efnið.

Með vísan til framangreinds leggst FRÍSK gegn þeim breytingum sem lagðar eru til í frumvarpinu.

Virðingarfyllst,
f.h. FRÍSK,

Fróði Steingrímsson, hdl.